

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50.

Za Evropo \$3.00.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 10.

MAY 15, 1922.

LETO (VOL.) XIV.

M. Elizabeta:

Sreča vseh sreč.

V zlatu se kopljejo sinje gore,
solnce kraljevo vence jim vije,
sladko večernico slavci drobe,
pesmico ljubko v proslavo Marije.

V blaženem miru poslavlja se dan,
kakor če duša sveta umira,
lep je trenutek, neskončno svečan
kadar narava poglede zapira.

Kakšen bo meni prisojen večer?
Bo li kaj luči, solnce in petja?
Temnih oblakov grozote nikjer?
Bo li za mano na poti kaj cvetja?

Kakor Bog hoče in kar mu je všeč.
v volji njegovi moja se skrije:
eno bi bila mi sreča vseh sreč,
to, da odidem ob roki Marije.

V šoli Presv. Marijinega Srca.

H. B.

Naš marljivi in plodoviti sotrudnik, Father Smoley, nam je v zadnjih številkah Ave Marije zgodovinsko in poljudno dogmatično pojasnil češčenje presv. Marijinega Srca. Razložil nam je češčenje tega presv. Srca, kakor pravimo, teoretično. Potrebno je bilo to. Kajti kakor mora biti naša vera, tako mora biti naša češčenje, po besedah sv. pisma, rationabile obsequium, po pameti. Mi moramo vedeti kaj in zakaj častimo to ali ono, da moremo nasprotnikom, ki nam tako radi podtikajo lahkovernost in babjevernost, zavezati usta in jim dokazati, da je naša služba, naše češčenje po pameti, njih očitjanje in podtikanje pa nespamet. Kaj je vzrok, kaj je namen češčenja Marijinega Srca, to vedeti je podlaga tega češčenja. Pri tem pa ne sme ostati. Mi moramo na tej podlagi naprej zidati in načrt do zadnje podrobnosti izvesti. Presv. Marijino Srce je načrt, kako mora biti srce vsacega izmed nas. Kakor arhitekt, predno začne graditi novo poslopje, skrbno preštudira načrt, do zadnje podrobnosti, enako moramo mi načrt našega srca, presv. Srce Marijino, v vseh odtenkih spoznati in potem začeti po tem načrtu svoja srca vpodabljeni njenemu, kar ona pred vsem želi. Zato smo se namenili naše brave povabiti v notranjo šolo presv. Marijinega Srca. Tu bomo študirali ta prekrasni, od Boga samega napravljeni načrt, ter skušali svoja srca njenemu vpodobiti.

O presv. Srcu Jezusovem je rečeno, da je globočina vseh čednosti. To velja v gotovi meri tudi o presv. Marijinem Srcu. Presv. Srce Jezusovo je bilo kot srce Boga-človeka brezdanja globočina vseh čednosti. O presv. Srcu Marijinem se, kot zgolj človeškemu srcu, to sicer ne more reči, pač pa lahko in moramo reči, da je njeno Srce mej vsemi zgolj človeškimi srci najgloblja globočina

vseh čednosti. Kot tako, kot zgolj človeško srce, nam je nekako bližje, kot presv. Srce Jezusovo. Previsoki vzori človeka radi oplašijo, da jih samo občuduje, ne čuti pa zadosti moči, da bi za njimi stremil. Vzor Marijinega Srca ni tako visok, zato ima človek več poguma se mu približati, če že ve, da ga doseči ne more. Poleg tega je pa človek kakor otrok. Nihče ne zna otroka tako opogumiti, kakor mati, četudi nič ne reče. Ko se je otrok pritisnil na materino srce, se nikogar in ničesar več ne boji. Tudi Marijinega otroka, ko se nasloni na njeno materinsko Srce, navda nek poseben pogum, neko posebno navdušenje za lepe vzore. Navdušenje za vzor je pa že polovica pota do njega. Zato mislim, da bodo brave radi in s pridom z menoj zahajali v notranjo šolo Marijinega Srca in sicer vsi, odrasli in otroci, moški in ženske. Saj Marija je prekrasen vzor za vse.

Prvi predmet našega učenja v šoli Marijinega srca je čisto naravno njena:

1) VERA.

a) Marija je verovala.

Ali nam je treba to še dokazovati? Jaz mislim, da vsaj Marijinim otrokom ne. Saj vendar tolikokrat kližemo: Kraljica verna, prosi za nas! To ni prazen naslov, kakor so razni svetni naslovi. Vsi častni naslovi, ki jih v lavretanskih litanijah pridevujemo Mariji, tedaj tudi naslov: Kraljica verna, temelje na njenih resničnih odlikah in čednostih. Brez vere ni mogoče Bogu dopasti, je pisano v sv. pismu. Toda predno je bilo to pisano, je že teta Elizabeta Marijo, ki jo je prišla obiskat, po božjem navdihnjenju radi njene vere blagrovala. Blagor ti, ker si verovala. Sv. cerkev proslavlja Marijo: Ti si bila kakor nobena druga dopadljiva Gospodu svojemu Bogu. Če brez vere ni mogoče Bogu dopasti in sveto

pismo pravi, da ni mogoče, potem je morala ona, ki je bila Bogu nad vse druge dopadljiva, tudi vero imeti nad vse druge.

Vera je podlaga vsega nadnaravnega življenja. A povejte mi srce, izvzemši Srce Boga-človeka, v katerem je vladalo tako bogato in živahno nadnaravno življenje, kakor je vladalo v brezmadežnem Srcu naše nebeške Matere. Ni ga! Marijino Srce, smo rekli, je mej zgolj človeškimi srci najgloblja globočina vseh čednosti, naravnih in nadnaravnih. Zato je o Marijini veri, ki je podlaga tega življenja pri njej prav za prav odveč govoriti, je preveč jasno in samo ob sebi umevno. Če smo kljub temu vrgli par besedi, smo to storili zato, da se v tem jasnejši luči pokaže vsa ogabna oholost tistih modernih, ki so preomikani, prenapredni in preprosvitljeni, da bi rekli: Credo. Verujem!

Kdo izmed zgolj človeških otrok je bil bolj prosvitljen, v najboljšem pomenu besede, kot Marija? Pravi jo, da so nam tri reči še ostale od izgubljenega zemeljskega raja: cvetlice na polju, zvezde na nebu in oči nedolžnega otroka. Najlepše so pa izpustili — Marijo. Ali ni ona še edini človeški otrok raja? Vsem drugim je izvirni greh nadnaravno življenje duše zamoril, naravno, ki se zlasti javi po umu in volji, pa smrtno ranil. Um nas vseh, tudi prvovrstnih talentov, je otemnel, kakor vid očesa, ki je prerašča mrena. Samo Marija je ohranila svoje nadnaravno in naravno življenje duše nedotaknjeno. Njenega uma edinega ni zatemnela senca greha. Zato je imela globlji in jasnejši vpogled v vse skrivnosti narave in življenja, kot vsak drugi, ki sto ji na višku moderne znanosti. Samo ona je sedež modrosti, vsi drugi v primeri z njo sedež omejenosti, če ne celo velike nevednosti.

A kljub tej, vse druge nadkriklujoči prosvitljenosti, je bila Marija Kraljica verna, mejtem, ko se moderni prosvitljenci, ki so v primeri z njo le pomilovanja vredni slepci, oholo trkajo na prsa in prezirljivo gledajo na omejeno maso, češ, vi verujete, nam ni treba, mi vemo, naša vera je veda. Še bolj ogabna je pa oholost takih, kakor so n. pr. naši socialisti. Sam je morebiti prej kak oblič, ali kaj drugega težaškega imel v rokah, potem se je pa preril do urednika rdečega lista. Kot tak se zdaj širokousti, da v našem prosvitljenem veku ni več mesta za vero, znanost da jo je, za vselej spodrinila. Ko bi se takemu duševnemu revežu oči odprle in bi se naenkrat znašel petdeset milj za luno, bi si od samega sramu obraz zakril. Toda na to spoznanje ni misliti. Ljudje te vrste so s slepoto udarjeni. Čim puhlejša glava, tim širša usta.

Seveda je tak človek prav toliko za vero, kot testo za brus. Vera je neka žrtev razuma, pa naj bo naravna

ali nadnaravna. Razum mora na povelje volje reči: Da tako je in nič drugače! dasi sam nima zadostnih notranjih razlogov za to. To, ta žrtev razuma, dela vero zaslužljivo. A take žrtve je zmožen le ponižen človek. Ponižnost je polovica vere. Zato se je ponižna dekla Gospodova povzpela na tron Kraljice verne. Ošaben človek sicer navadno nima kaj posebnega žrtvovati. O njem velja, kar je neki pravi učenjak srednjega veka dejal o svojem tovarišu, ki je bil visoke in impozantne postave, a bolj plitve glave, kakor si je sam mislil: Visoke hiše, se je zbadljivo izrazil o njem, so v podstrešnih stanovanjih najslabše opremljene. Toda taki so tembolj oholi. Oholost je pa polovica nevere, mejtem ko drugo polovico tvori nevednost.

Prijatelj moj, obrni oči od teh oholih glav, ki se nosijo tako pokonci, ker so prazne, zamaši ušesa njih blestečim frazam, drugega itak ne znajo. Obrni pogled na Sedež modrosti,

Zopet pri Materi.

H. B.

Poljančeva Marica se je komaj malo ogrela v materinem naročju, pa je postala sirota. Bila je tedaj ena tistih, največjega pomilovanja vrednih sirot, ki imajo mej bednimi tega sveta samo en par, slepca, kateremu je le toliko časa sveto majsko solnce, da mu je vžgalo tisto drhtenje po svojih zlatih žarkih, ki je dihalo njegove citre.

Sicer Marica še ni bila popolna sirota, saj ji je ostal še ata. Toda ata ona sploh ni poznala. Ko je komaj slovkovala njegovo ime, je odšel v Ameriko, kjer je umrl nekaj let za materjo, ne da bi ga bila kedaj videla.

Njena mati, Franca, je bila krepka ženska, ko je prišla na Poljančev dom. Vedela je, ko jo je mladi Poljanec zasnubil, da njegov dom ni na kaj trdnih nogah. Sam ji je pre-

cej dolga priznal. Še več ga ji je pa iz strahu, da bi mu ne odbila roke, utajil. Najbrž bi se bilo res razdrlo, ko bi bila vedela, da se bolj na tuje, kot na njegovo moži. Vsaj njen oče, trden kmet, bi je ne bil voljan takemu dati. Ker pa tega ni vedela, ga je zaupajoč na svoje pridne in močne roke vzela, čeravno so ji brnili.

Ko je pozneje zvedela za resnično gospodarsko stanje svojega novega doma, ni možu veliko očitala, ker je vedela, zakaj jo je varal. Pač pa se ji je neka potrtoost zajedla v dušo, ki ji je za vedno zmračila njen prej veseli dekliški obraz. Ni bil okup, ki ga ji je zmračil, saj se je s tako silo vrgla na delo, kakor bi hotela v enem letu iztrgati svoj novi dom iz tujih rok. Bil je bolj nekak užaljen ponos, ki ga ji je oče, kadar je prišla

a kljub temu Kraljico verno. Ona bodi tvoj vzor in ne bodi neveren, ampak veren. Znanost, ki se danes šopiri na tronu, s katerega je vrgla vero, je po besedah nekega učenjaka, večerna zarja. Čim višje se ta umika na gore, tim bolj mrak objema zemljo. Vera je po besedah istega, jutranja zarja, ki vedno bolj preganja temo, dokler se zlato solce ne prikaže izza gora in pozlati vsa pota. To solce vere nikoli ne preide v umirajoče večerno zarjo, temveč vedno jasneje sveti, dotlej, ko se njegovi žarki zlijejo v še jasnejšo večno luč, ki odseva oá nevstvarjene luči Boga. Ko bo večerna zarja znanosti vtonila v temi in nazadnje v večni temi, ker kdor ne veruje, kot njeni oboževalci ne verujejo, bo pogubljen, takrat bo tebi, če boš z Marijo veroval, zasvetila večna zarja, kajti pisano je, da kdor veruje bo zveličan. V blaženem svitu večne zarje boš šele prav občutil resničnost besedi: Blagor ti, kër si veroval!

na svoj stari dom, vedno na novo razplamtel.

Ali ti nisem pravil, da nikar ne sili na to beračijo, je bila njegova navadna pesem, ti bi bila lahko na kaj boljšega prišla. Na kaj tacega, kjer bi se bili dolžniki, ne upniki oglašali, kakor si bila doma vajena gledati.

Se razume, da tako očitjanje ni bilo pametno. Ne le, da ji ni prav nič pomagalo, ampak jo je le še bolj grizlo, ko je prišel odkod kak upnik s zahtevo: Plačaj, kar si dolžan! Mož je videl, kako jo to boli, zato mu ni bilo ljubo, če ga je kdo vpričo nje terjal. In še sam je radi nje vedno bolj čutil breme dolgov. Noč in dan je mislil, kako bi se čimprej vsaj za silo izkopal iz njih.

Nekega dne, ko sta bila s Franco sama, in so bili kajpada zopet dol-

govi na krožniku, mu šine v glavo misel, ki jo takoj tudi njej razode, da bi šel v Ameriko. V par letih, tako jo je skušal za to pridobiti, si upam toliko zaslužiti, da se najhujših pijavk otreseva in bova vsaj vedela za koga delava.

Franci se je za trenutek zjasnil obraz, kakor če solce pogleda izza oblakov, a se ji takoj zopet zresnil. Misel na ločitev od njega, ki ga je vendar rada imela, ji ga je znova omračil. Ker mu odslej Amerika ni šla več iz glave, ampak jo je vedno znova opisoval kot edino rešiteljico iz mučnega položaja, se je nazadnje še ona sprijaznila z njo in mu slednjič rekla: No, če res misliš, da ni drugega izhoda, pa poskusi za par let!

Z Marico v naročju in štirimi drugimi ob strani, ga je v pozni jeseni spremila na kolodvor. Celo pot ji je nekaj reklo, da ni prav naredila, ker se je vdala. In ko mu je ihtela segla v roko, je bila prepričana, da zadnjičkrat. Prvo leto se je zdelo da je bila ta njena slutnja prazna. Pridno ji je pisaril in pošiljal prislužno tolarje. Vsacega posebej je poljubila, ker je v vsakem videla krvavi pot svojega moža in solnce lepših dni.

Drugo leto pa so začela postajati pisma in tolarji vedno redkejši. En čas se je tolažila z mislijo, da morada slabo dela, zato ni nič hudega domnevala. Ko je pa zvedela, da drugi iz istega kraja še vedno pridno pošiljajo svoje prihranke domov, se je zaupno obrnila do nekega tamkajšnjega znanca, naj ji kar naravnost pove, kaj je z njenim. Nestrpno je čakala odgovora. In ko ga je dobila, ga ni bila, ni mogla biti vesela.

Tvoj mož se je udal pijači. Njegovi tolarji romajo v salun, ki je pokopališče že toliko osebne in družinske sreče. Tak je bil v glavnem njegov odgovor.

Kakor slana na jesensko cvetje, so vplivale te besede na Franco. Zamisljena je hodila okrog voglov in njene rdeče podplute oči so pričale, da so solze njen vsakdanji kruh. Le otroci so jo še držali pokonci, da jo

ni strlo. Kot živina je delala, da je z njimi vred ne poženo po svetu. A ne dolgo! Nagromadeno notranje gorje, ki ji je kot mora ležalo na srcu in garanje skoro noč in dan je vidno srkalo njene moči.

Proti božiču se je vlegla, da več ne vstane. Čutila je, da ne bo dolgo, zato je začasa poslala po gospoda. Lepo se je spravila z Bogom in z neko že nadzemsko udanostjo čakala, kaj pride. Le kadar je pogledala vboge otročičke, ki še slutili niso, da bodo kmalu zastonj klicali mamo, se je pokrila čez glavo, da bi ne videli njenih solza. Posebno težka ji je bila ločitev od Marice. Kadar jo je ona poklicala: mama! ji je bilo, kakor bi ji kdo meč zasadil v srce.

Dan pred smrtjo se ji je jelo blesti. In takrat se je pokazal črv, ki ji je glodal ob korenini življenja, dokler jo ni pregloidal. Vse njeno zmešano govorjenje se je vrtilo okrog moža in otrok. Zdaj je videla moža v smrtni nevarnosti in ga skušala z zadnjimi močmi rešiti, zdaj se je zopet spustila v jok, kaj bo z otroci. Milo je klicala na pomoč, naj ji vendar kdo pomaga. Vse okrog njene smrtne postelje je jokaje prosilo Boga, naj jo reši. Po več urah pretresljivega smrtnega boja ji je zastalo izmučeno srce. Njen od trpljenja izmozgan obraz je zadobil milejše poteze, kot jih je imel kedaj prej, odkar je bila žena in mati. Komaj 31 letno so odnesli k fari.

Zapuščene sirote so se razkropile odkrog raznih sorodnikov, dokler nista najprej fanta, potem pa še starejša dekle, šli za očetom čez morje, najmlajša, Marica, pa je ostala na starem domu svoje rajne matere. Tam se je tako udomačila, da ji je postal rojstni dom matere, kakor njen lastni rojstni dom.

Z leti je dorastla v postavno krepko dekle, ki je pri hiši več odlegla kot najboljša dekla. In pametno dekle je bila, tako da je je bila rajna mati, ko je gledala doli iz nebeških višav na pota svojih otrok, lahko vesela. Ni ji bilo treba šele prigovar-

jati, naj stopi v Marijino družbo. Iz lastnega nagiba je to storila in bila ves čas vneta in vzorna družbenica. Nikoli ni bilo ničesar slabega slišati o njej. Kratko lahko rečemo, da sirota, ki je ni negovala roka skrbne matere, redko tako lepo doraste in se tako urejeno razvije, kakor se je ona.

Zato ji je srce nekako prirastlo na ta drugi dom, bolj kot na prvega, katerega dobroto je še premalo okusila. Ponovno so jo bratje in sestra vabili za seboj v Ameriko in ponovno je odbila njih vabilo. Odkar je tudi oče šel za materjo, tim lažje. Ne rečem, da je ni mikalo. Saj vsacega mladega človeka nekaj vleče po svetu. Kri pa tudi ni voda. A vendar kadar je premišljevala, ali bi šla ali ne, je prišla do zaključka: Ne grem! Nič hudega mi ni tu, mamin dom je to, mamin grob imam ob domači cerkvi, v njo so hodili mama, v njej sem bila krščena, hodila vanjo kot otrok, v njej, ob Marijinem tronu, sem prejela njeno svetinjo in preživela najlepše trenutke svojega življenja. Dvomim, če bi mi mogla Amerika dati vse to. Kratko: Ne grem!

Mejtem je prišla vojska in za njo vsestranska podrtija. Ona je dorasla za možitev. Že so se začeli oglašati snubci. A ji ni kaj dišalo se v takih razmerah močiti. Kot pametno in trezno misleče dekle je videla, kako gre vse narobe, vedela, kako slabo je vojska vplivala na večino fantov. In ker ji ni bilo vseeno, kaj dobi, kakor mnogim lahkomišelnicam, je zadrževala roko.

Kar pride po dolgem času zopet pismo iz Amerike: Bodi pametna! Pusti evropsko podrtijo in beračijo in pridi sem, kjer imamo vsega zadosti. To vabilo je vse drugače vplivalo na njo, kot prejšnja. Ko si je zopet stavila vprašanje ali naj gre ali ne, ter tehtala vzroke za in proti, je prišla do zaključka: Pojdem! Prvič se ga je malo ustrašila. Po ponovnem razmišljanju se je pa tako sprijaznila z njim, da jo niso mogli več pregovoriti. In ji tudi niso upali ve-

liko prigovarjati, ker so vsi čutili, da jih doma nič dobrega ne čaka. Marsikateri jo je v srcu celo blagroval, da more iti.

Šele ob slovesu je spoznala, kako ji je njen drugi dom, kjer je preživela svojo mladost, prirasel k srcu. Ko je šla dan pred odhodom po slovo od Marije na gori in materinega groba ob njej, se ji je srce odločno uprlo ločitvi od obeh mater, katerih ena mu je bila bolj draga kot druga. Kakor otrok zajoka, ko mora iz gorkega materinega v mrzlo tujčevo naročje, tako se je njeno srce zvijalo žalosti, ko je trgala najnežnejše in najmočnejše vezi, ki človeka vežejo na domačo grudo.

Jeli bil odsev njene notranje žalosti, ali kaj, Marijino obličje, drugače tako mило, tako materinsko, da je bila vedno potolažena, če se je le ozrla vanje, je bilo topot videti tako nekam otožno, kakor materino, ko stoji ob smrtni postelji svoje ljubljene hčerke. Kadar je dvignila svoje objokane oči proti njej, da bi jo prosila varstva na dolgi in nevarni poti, kakor tudi v novi neznani domovini, vselej jo je zazebló pri srcu. Zdelo se ji je, kakor bi ji hotela reči: Otroek moj v pogubo greš! Sicer ji je slovesno obliubila, da ji hoče ostati zvesta, a vse njene obljube niso omilile Marijinega obličja. Ko je vstala, si kar ni upala vanj pogledati. Z robcem si je zakrila obraz, z jokala, se obrnila in odšla, s tistim občutjem v srcu, kakor hči, ki je od matere izsilila: Č Bogom in Marija naj te spremlja!

Pokleknila je še na materin grob. Tudi ob njem še ni nikoli s tako čudnim občutjem klečala. Ko ji je mej ihtenjem zaklicala v grob: Mama, zdaj grem pa še jaz, jo je tako živo videla pred seboj, kako si je za-

krila obraz, kakor predno je umrla. Takrat Mariča še ni vedela, da mamica pod odejo joka, joka posebno radi nje, zato jo je pa ob tej priliki živ spomin na te solze spekel, kot žerjavica. Neka težka slutnja ji je legla na srce: Kaj pa, če bi mi znala biti Amerika res v pogubo. O, ko bi to vedela, na mestu bi raztrgala potni list v toliko koscev, kolikor kron me stane, naj jih veter raznese kamor hoče. Ta odločna volja, ostati poštena, je nežna čustva potisnila nekoliko v ozadje, da se je lažje odtrgala od najdražjega groba.

Ako bi hoteli njeno notranje razpoloženje ob slovesu, kakor pravimo, analizirati, razdrobiti, bi lahko dejali, da ni obstajalo samo iz grenkosti, ki jo vsaka ločitev od česa drugega naravno povzroča in iz skrbi, ki stiska srce radi negotove prihodnosti, temveč je bila zraven še neka druga primes. To je bila zavest, da njej ni potreba hoditi v Ameriko, da je nihče ne sili nekaj gotovega, četudi ne najboljšega, zamenjavati z jako negotovim boljšim. Te zavesti ni nikoli mogla popolnoma potlačiti. Ta zavest jo je pozneje, ko so se jele njene sanje o zlati sreči v zlati Ameriki razblinjati, najhóli pekla.

Sam Bog ve, kolikokrat si je že radi nešteti težav mej potjo očitala: Kaj ti ie bilo treba siliti v ta grdi, umazani svet? On ne razume tebe, ti ne njega. Predobro se ti je godilo. Raj si imela. Pa greš poslušat peklensko kačo. Nič drugega kot peklenska kača te je h temu zapeljala. O, zdaj vem, kaj mi je žalostno Marijino obličje hotelo povedati. Razumem, zakaj me je še prah materinega srca nazaj vlekel. — Tako je zdihovala in se pogovarjala sama s seboj, ko je strmela v daljo, ki ji je požrla toliko dragega. To-

da pravo razočaranje je šele sledilo, ko je po nepopisnih težavah nazadnje vendar srečno prišla k svojim ljudem.

Ti so bivali v mali slovenski naselbini. Kaj je s tem povedano, izkušen Amerikanec že ve. Take naselbine so navadno zagrizena rdeča gnezda, kjer ima hudič katedralo, Bog pa k večjemu kapelo. Se dobe tudi po takih naselbinah duše, ki so, bi rekel, iz čistega zlata, kakeršnih se drugod ne najde, a jih marsikje niti toliko ni, kot v Sodomi pravič nih. Večina jih vtone v rdečem morju in docela propade. Žalostna usoda, a razumljiva, pri Slovanu še lažje razumljiva. Slaba družba na nobenega ne ostane trajno brez vpliva, tem manj na Slovana. Slovan je lipa, ni hrast. V lipo se lahko z vsakim pipcem vreže ali sladko Ime ali pa kaka umazanarija. Kakoršni otroci si preganjajo čas okrog nje, taka znamenja nosi. Ali se boš čudil, če ti pokvarjeni otroci ne vrezavajo sladkega Imena, ampak kaj čisto drugega? Enako se ne smeš čuditi, če se v naselbini, kjer sti morda dve tretjini rdeči, prej dober novi naseljenec navadno zgubi.

Ko bi se cerkve držal, naj bo že ta ali ona, samo, da je katoliška, bi se še ohranil. A Slovan, ki je po naravi mehak, je v tem oziru čudak. Če nima svojega duhovnika in svoje cerkve, kjer bi se mu v materinem jeziku oznanjala božja beseda, ne mara zanj, ne za njo. Ker pridige ne razume, še k sv. maši ne hodi. Kakorhitro pa začne to opuščati, je zgubljen, kakor muha, ki je zašla v pajčevino. Pot od cerkve je pot proti cerkvi, ne z rožnim vencem, ali mašno knjižico v roki, ampak s stisnjeno pestjo in protiverskim časopisom. (Konec prih.)

Ciganček na stopnjicah.

Rev. Bernard Ambrožič, O. F. M.

Trpljenje in bolečina je nekaj, kar spremlja človeka in z njim vsako drugo bitje na zemlji od zibelke do groba. Zelo različno se pa ljudje obnašajo v trpljenju, ki ga morajo prenašati po božji volji.

Nekateri so se navadili, da vse neprilike in nezgode darujejo Bogu. Tako so se navadili tega, da se čudijo drugim, ki se razburjajo in žaloste, ako se srečajo s križem in trpljenjem.

Drugi so zopet čisto drugače prirojeni. Če trpe sami, ali vidijo trpeti svojega bližnjega, se jih polasča obup, ali jih razjeda dvojba, češ: Če bi bil Bog res tako dober, kakor nas uči vera, bi ne mogel dopustiti, da njegove stvari toliko trpe . . .

Res mnogo je zla na svetu. Preganjanje, sovraštvo, nevoščljivost in tako dalje — pomanjkanje, lakota, vboštvo in tako dalje — mnogo tega je najti povsod. Toda to so reči, ki zadevajo le nekatere.

Poznamo pa druge nadloge, katerim ne uide nihče, ki se imenuje človeški otrok. Bolezen, zlasti pa smrt, je delež vsakogar. In ko gledaš smrtni boj svojega bližnjega, ko ga gledaš, kako se zvija v nepopisni bolesti, predno izdihne svojo dušo, ali si te ni zdi, da bi bilo bolje ne živeti, kakor živeti življenje, ki se konča na tako neizmerno žalosten način.

Pa to je šele telesno zlo. Kaj pa duševno—ali je človek v tem oziru bolj srečen? Zopet treba priznati, da ne. Saj skoraj nikogar ni, ki bi bil zares dober, čednosten popoln—sama sleparija, sama zloba drži ljudi skupaj. Vsaj površen pogled v svet nam ne pokaže drugačne slike.

Kako je mogoče, da bi bil vladar tega grdega in zavrženega sveta ti isti lepi in dobri Bog, o katerem nam tolikrat pripovedujejo?

Saj res bratje in sestre ali je to mogoče?

Pomislimo najprej to-le:

Ali je svet res tako neznansko ničvreden, kakor ga nekateri obupanci slikajo? Pomislimo odkritosrčno: Četudi mnogo trpimo, ali nimamo vseeno v življenju več veselih in svetlih dni, nego žalostnih in temnih? Seveda človek v trpljenju rad pozabi na boljše čase, ki so minuli. Zdi se mu, da trpljenje traja že pol večnosti. Zato se mu tako godi, ker trpljenje bolj občuti, kot veselje.

Potem pa to-le: Ako bi bil Bog vstvaril samo ta svet in nič drugega, ako bi bil utsvaril človeka samo za ta svet—bi mu končno res lahko zamerili. Toda vemo vendar, da smo tu samo za nekaj časa. Vemo, da je ves svet samo košček vsega stvarjenja božjega—tako majhen, kakor kamenček v primeri s celo zgradbo.

Podobni smo pšeničnemu zrnu. Pokopano je v zrahljano zemljo in čaka, da požene nove kali. Ako bi pšenično zrno moglo čutiti in misliti, bi se tudi kaj neprijetno počutilo v temni hišici. Toda mi vemo, da to mora biti, drugače ne bo zrastle nova, lepa, bogata rastlina.

A že vidimo prihajati nevérnega Tomaža z očitkom: Oh že zopet! Samo z nebese nas "troštate" . . . In samo s to tolažbo naj se zadovoljimo? Dajte nam že enkrat tista nebese, dajte nam jih tukaj v življenju, ona tam gori z veseljem prepustimo angelom in magari še vrbcem. Živimo le na tem svetu in smo v stanju le o njem izreči svojo sodbo . . . Dokažite, da je ta naša zemlja pametno ustvarjena, da ima kakšen pameten namen, drugače ne verujemo ne v Boga, ne v nebese . . ."

Dovolite vi, ki tako govorite, dovolite, da vas na nekaj opozorim! Ne vsiljujmo mi svojih misli Bogu, potrudimo se rajši, da mi spoznamo in razumemo načrte božje, kolikor je to v naši moči.

Za primero vam povem povestico o cigančku na stopnjicah.

Bil je ciganček, ki ga je bogat

grof sprejel za svojega, ter ga dal pripeljati v svoj grad. Mej potjo so mu pripovedovali, kako ga grof, njegov novi oče, čaka gori v drugem nadstropju, v krasnih pozlačenih sobanah, kjer je vse prepreženo z dragocenimi preprogami in tenčicami.

Ciganček je vzradoščen poslušal in šel poln pričakovanja proti gradu. Ko dospejo v grad, se začno vspenjati po mogočnih starinskih stopnjicah gori v drugo nadstropje. Ciganček vidno razočaran gleda te nerodne stoletne stopnjice. Vedno počasneje, kakor bi se pomišljal, stopica navzgor. Slednjič obstoji, se vsede na stopnjice, obrne hrbet sobanam in začne prav po cigansko kričati: Prevarili ste me, goljufali ste me!! Pravili ste mi o lepih, toplih sobah, o bogatem grofu, o pisanih preprogah — toda kaj sem našel? Tu sedim na umazanem, mrzlem kamnu, lačen sem in zebe me, pa me nihče ne ogreje, nihče mi ne da jesti!

Spremljevalci so mu prigovarjali, naj gre še malo dalje, gori v drugem nadstropju ga čaka vse, kar so mu bili obljubili. Sam bo spoznal, da ga niso ne nalagali, ne goljufali. Toda vse prigovarjanje je zastonj—ciganček sedi na stopnjicah, cepetaje z nogami, bije okoli sebe, joka in kriči: Kakšen grad je to? Sam trd kamen, jaz sem pa lačen in žejen in zima pritiska name!

Bratje in sestre! Zgodbica se vam zdi morda smešna, otročja. Toda prav takle smešen ciganček je vsak človek, ki godrnja in nerga nad stvarjenjem božjim. Ciganček je videl samo stopnjice in se je jezil nad gradom. Zabavljac čež Boga tudi vzame predse le košček stvarjenja božjega, le toliko, kolikor ga ogleda in otiplje — pa se krega, da je Bog tako polomijo vstvaril.

Svet, vse zemeljske stvari, so pač le stopnjice, ki nas vodijo v grad nebeškega Očeta, Gospoda Boga. Stopnjice res navadno niso najlepši del

gradu, a so potrebne, da se pride v bajne, pozlačene sobane zgornjih nadstropij. Le ako bi se podrle krasne sobane in dvorane tam gori, bi

bile stopnjice nepotrebne in brez pomena.

Brat ali sestra, ki godrnjaš in za-

bavljaš čez ves svet in še njegove-
mu Stvarniku izprašuješ vest — ali
razumeš zgodbo o cigančku na stop-
njicah?

LILIJA IZ RAJA.

K.

Vedno resneji in resneji je postal Marijin sin Jezus. Po cele noči je premolil v samoti. Čez dan je malo govoril. Njegovo skrivnostno milo obličje je postajalo še bolj skrivnostno in zamišljeno in poteze se kazale neko posebno globoko resnobo.

Mati Marija je to opazila in takoj vedela, kaj pomeni. Tudi nje no srce je podvojilo svoje molitve in svoja premišljevanja. Iskala je tolažbe in moči, da bo mogla prenesti težki udarec, ko bo sama ostala, brez tolikanj ljubljenega sina.

"Mati, moj čas je tukaj. Ločiti se bova morala. Odit moram, kamor me kliče naloga, katera me je privedla na svet", je rekel Jezus nekega jutra svoji materi Mariji.

Mariji so se vsule debele solze iz oči. Ni jih mogla več zadrževati. Popolnoma udana v božjo voljo, je sicer vedela, kaj bo prišlo, ker mora priti. Pripravljena je bila na ta britki trenutek vendar so ji solze ušle.

"Ne jokaj, mati!" je rekel sin in se sklonil k njej, jo objel in poljubil. Tudi njegovo nežno čuteče srce je čutilo materino bol. Saj jo je ljubil, kakor še ni ljubil kak zemski sin svoje matere.

"Sin moj, kako bi ne jokala?"

je odgovorila in si zakrila obraz in tiho zaihtela.

Da, kako bi ne jokala ko se ji krči v prsih tako ljubeče materino srce, ko izgublja tolikanj ljubljenega in tako ljubečega sina. Če že navadna mati čuti toliko žalost, ko se poslavlja od svojega sina, koliko bolj je moralo čutiti vsa bol to sveto srce?! Posebno še, ko ji je v tem trenutku stopilo pred oči vse, kar je vedela, da čaka tega njenega sina. Poznala je strašno propalost židovskega ljudstva, kateremu naj nese tako vzvišene nebeške nauke. Poznala je častihlepnost in nevoščljivost židovskih poglavarjev in pismarjev. Strašna Golgota bo — konec, kjer se bosta zopet srečala...

Jezus je videl materino bol in vedel, kaj ji povzroča toliko žalost in toliko grenkobo ob tej ločitvi. Vendar tu ni tolažbe. Prišel je na svet, da bo trpel in umrl za nesrečni človeški grešni rod. In njegova mati mora biti druga Eva, ki bo sodelovala z njim, da bo nesrečni človek rešen. Zato jo je še enkrat ljubeznjivo objel in odhitel ven iz hiše, — ven — na novo cesto življenja, ki se bo končala na strašni Kalvariji, na križu. Mirno je odšel proti Jordanu in od tam v puščavo, kjer se je na-

meraval skozi štirideset dni in noči v postu in zatajevanju pripravljati na veliko in vzvišeno nalogo odrešenja sveta.

Mati je ostala sama.

"Moj ljubi sin!" je kriknila, ko so se duri za njim zaprle in je odzvenel zadnji njegov korak izpred hiše po ulicah, po katerih je hitel iz mesta, in se zgrudila na kolena, srce se ji je začelo krčiti v prsih.

* * *

Mati, ko si izgubila svoje edino tolikanj ljubljenoto dete, ko ti je odšel v tujino, kjer si v strahu videla, da ga čakajo težke in grenke ure, kajne, ti razumeš vsaj malo bol materinega Marijinega srca v teh trenutkih? Ti veš, primeroma vsaj, kako grenka je bila ta bol, kajti popolnoma te boli ne bo nikdar noben človek mogel razumeti, ker ne moremo razumeti vezi ljubezni, ki je vezala ti dve presveti in prečisti sri.

* * *

Koliko človeških maternih src trpi skrivne strašne bolečine, katerih nihče drugi ne razume in morda komaj za nje ve. Koliko mater srečujemo dan na dan, v katerih srcu krvavi enaka globoka rana, katero ji je vsakala izguba preljubljenega deteta. Slovenska krščanska mati, ki čitaš

te vrstice, morda si ti ena te vrste trpečih mater. Izgubila si sina. Odšel je v tujino morda za kruhom, za poklicom. Ti si sama doma, sama tako sama. Onega, katerega je tolikanj ljubilo tvoje srce, ni več pri tebi.

Ali morda ti ga je pobrala britka smrt. Morda pa te je zapustil, ker ga je pokvarjeno srce pognalo od tebe, ki si mu bila s svojim opominjevanjem na potu, da se ni mogel nemoteno vreči v vrtinec strasti in slabega življenja. Pojdi v duhu večkrat k tej materi v nazareško hišico! Tu pogosto premišluj to žalostno zapuščeno mater v njeni bolečini! Obišči jo pogosto, ko je sklonjena ostala sama, zapuščena. Glej, njene solze, kako ji lijejo iz ljubečih oči! Kako steguje svoje roke za izgubljenim sinom, kako ji oko uhaja zopet v daljavo, kamor je odšel, kako koprni po njem, kako ga želj zopet videti! Poslušaj njeno ihtenje, šteje njene solze! Čuj njene globoke vzdihne! Obišči jo sredi temnih tihih noči, ko je vse mirno spalo in počivalo, samo to srce je bdelo in trpelo!

Zlasti tebe, slovenska mati, ki kje v kakj naselbini sama, brez vsake tolažbe, tudi verske, prejokaš skrivaj marsikako grenko uro vabim v to nazareško hišico, k tej žalostni materi. Pojdi pogosto k nji in kakor prijetni balzam bodo kapale te ma-

terine solze na tvoje srce! Tudi ti boš junaška in srčna mirno trpela svoje bolečine in govorila: "Glej, dekla sem Gospodova!"

O koliko tolažbe najde v resnici vsaka taka mati pri premišljevanju lepega zgleda svoje nebeške Matere v tej njeni bolečini, kajti ne vidi je v tej žalosti obupane, ne potrte, ne uničene, temveč popolnoma udano v voljo božjo. Solze ji lijejo iz oči, toda duša je neupognjena, srce je junaško in stanovitno. S sklonjeno glavo in povzdignjenimi rokami v tej svoji veliki žalosti — veliko in goreče moli. Tu jo bo čula govoriti besede. Zgodi se mi po tvoji besedi!"

In vseh štirideset dni in noči, ko je Jezus v puščavi preživel najbolj čudovanja vredni in najbolj skrivnostni del svojega življenja, je tudi mati bdela z njim, premolila z njim, preživela z njim v enakem zatajevanju in postu, ter se tudi sama pripravljala, da bo šla potem za njim, ko bo učil, ga spremljevala pred vsem s svojo materino molitvijo in priprošnjami za uboge grešne ljudi in za trpeče bolnike.

Tu se bodete, slovenske matere, tudi naučile moliti za svoje otroke. O, koliko naših mater ima svoje sinove razkropljene po puščavi tega grešnega in zapeljivega sveta daleč proč od sebe. Tudi k njim prihaja

skušnjavec in jim kaže širni svet z vsemi zapeljivostmi in jim govori: "Vse to ti dam, ako pred me padeš in me moliš!" Ako pozabiš na nauke matere. Kaže jim zapeljivost nečistega življenja, lahkomišljenosti in brezverstva. Kolika skušnjava za nje. Bodo vstrajali? Bodo zaklicali odločni "poberi se spred izpred mene!?" Ali bodo padli predenj in se udali strastem? Koliko se jih izgubi!! ker se dajo premotiti. O mati, sledi zgledu matere Marije in ako imaš svoje otroke po svetu, misli na te njih skušnjave in moli, moli, veliko moli za svoje otroke, da bodo tudi oni sledili Jezusovemu zgledu in junaško odgovarjali vsem skušnjam in stanovitni ostali v njih bojih. Pojdite, matere, k tej jokajoči materi v nazareški hišici in prosite pred vsem njo, naj gre za vašimi otroci in naj jih varuje, naj jim pomaga v njih boju!

Da, blagor otroku v tujini, ki ima doma dobro mater, ki junaško vstraja v molitvi zanj, mu sledi s svojimi solzami in prošnjami in ga podpira v njegovih bojih in skušnjavah. O koliko bojev v mladih srcih takih otrok se srečno izbojuje, ker mati moli za bojevnika. Nasprotno pa koliko mladih življenj se uniči, ker je njih mati doma pozabila na to svojo veliko materinsko dolžnost.

Slovenska mati, kako delaš ti?

Moli pred jedjo in po jedi.

Kralj Karel aragonski je imel po tedanjem običaju okrog sebe več takozvanih pažev, plemiških dečkov. Nekeč zve, da ti pred jedjo nič ne molijo, kar mu ni bilo prav. Da jim nazorno dopove, kako grdo je to, si izmisli neko zvijačo. Da jim pripraviti veliko skupno kosilo, na katero se je tudi sam napovedal. Prej pa naroči nekemu beraču, naj pride mej kosilom v obednico, ne mene se zanj in za paže prisede, se naje in meni nič tebi nič zopet odide. Ko so določene dne paži, kakor navadno,

brez molitve posedli k mizi in se začeli pridno mastiti, prilomasti najeti berač v obednico. Kakor bi bilo samo zanj pogrnjena miza se vsede in jame z velikim apetitom natepavati. Paži pogledujejo zdaj nepovabljenega, predrznega gosta, zdaj drug družega, zdaj zopet kralja, kedaj jim bo ukazal tega razcapanca pred vrata postaviti. Zastonj! Kralj se je delal, kakor bi ga ne videl. Ko se je berač pošteno nabasal, se je zopet po francosko poslovil. To je bilo pažem že malo preveč. Glasno so

začeli dajati duška svoji ogorčenosti. Teda pa povzame kralj besedo in pravi: Prijatelji moji! Taki, da še večji predrzneži ste bili doslej vi vsi. Vsaki dan sedate k polni mizi, pa vam ne pride na misel, da bi pred jedjo molili in prosili Kralja nebes in zemlje: Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Enako vstajate od mize, ne da bi se zahvalili za božje dari. Sram vas bodi! Slabši ste, kot ta berač! Odtlej so ti neplemeniti plemenitaši pred jedjo in po jedi molili.

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS

Piše Rev. J. C. Smoley.

PETA NEDELJA PO VELIKO- NOČI.

Izšel sem od Očeta in sem
prišel na svet; zopet zapu-
stim svet in grem k Očetu.
— Jan. 16, 28.

Današnji evangelij nam pripove-
duje o vplivu molitve na božje Sr-
ce. Resnično, resnično vam povem
— to so besede Odrašenikove — kar-
koli bote prosili Očeta v Mojem i-
menu vam bo dal. Prosite in bote
prejeli, da se bo dopolnilo vaše ve-
selje! In te ljubeznjive besede vzpod-
bujajo nas, prijatelji moji, k moli-
tvi. Vsaj je nam vsem molitev po-
trebna, v vsaki dobi, v vsakem po-
klicu. Poslušajte, kaj pravi bl. Via-
ney župnik iz Arsa: “Dve stvari ste,
ki nam pomagata k Bogu in dosegi
večnega zveličanja: Molitev in za-
kramenti. V človeku sta dva glasov-
sova, glas angela in glas zveri. Glas
angela je molitev, glas zveri je greh.
Molitev osvoboda dušo od snovi, od
materije, dviga jo k nebeškim viša-
vam, kakor to dela ogenj, ko je na-
polnjen balon. Kdor pa ne moli, ta
je podoben kokoši ali puranu, ki ne
more vzleteti. Vzleti nekoliko, a ta-
koj zopet pade in se valja po zemlji.
Dober kristjan pa je kakor orel, ki
reže visoko ozračje, ki vedno višje in
višje leti k solncu; in tak je kristjan,
ki se dviga na krilih molitve.”

Žatorej, prijatelji, molite; molite
pogosto! Molite dobro! Iz današ-
njega evangelija pa sem si izbral
druge Jezusove besede in jih obra-
čam na sebe in na vas.

Odkod prihajam? Odkod sem?
Kam grem? Kaj je naš izvor? Kaj
je naš cilj? Jezus je rekel o sebi:
“Izšel sem od Očeta in sem prišel na
svet; zopet zapustim svet in grem k
Očetu.” S temi besedami opominja
nas Gospod, da bi pogostoma pre-

mišljevali o svojem izvoru in o svo-
jem poslednjem cilju. Storimo to!

* * *

Če srečamo na cesti kakega tujca,
se mu pogosto pridružimo, po krat-
kem pozdravu ga vprašamo: “Od-
kod pa? Kam pa?” Mi smo potniki,
tujci na tem svetu; stavimo torej ta
vprašanja samim sebi!

Odkod prihajam?

Prihajam od Boga.

Bog me je vstvaril. Nekega dne
me še ni bilo. Bila je moja rojstna
vas, moja domovina, moj narod, bi-
le so živali, solnce, mesec, zvezde,
a mene ni bilo. Kdo me je vstvaril
na ta svet? Kdo mi je dal telo in
dušo? Moj oče, moja mati? Ne! Bog
se je poslužil naših starišev, da so
nam dali življenje, kakor se poslu-
žuje zemlje, da nas nosi, zraka, da
osveža naša pljuča, vode, da nas
oživlja, ognja, da nas ogreva.

Iz rok božjih prihajamo, iz rok
Stvarnika vesoljstva. Nekega dne
je ta Stvarnik vstvaril Adama in
Evo . . . potem očake, . . . preroke
. . . potem milijone, da milijarde lju-
di . . . Dvajset, trideset, štirideset,
petdeset let je temu, kar je iz rok
Stvarnikovih prišlo novo bitje: Jaz
in vi! Angel bi bil takrat lahko re-
kel: Ne vstvarjaj ga! Vstvari dru-
gega sv. Ludovika, drugo sv. Nežo!
Ne! Bog je hotel ravno mene, rav-
no vas! Prišel sem od Očeta, lahko
rečemo z Jezusom Kristusom. Naj
se sinovi plemenitašev, kraljev, mi-
lijonarjev, ponašajo s svojimi stari-
ši; mi jim rečemo: “Maior sum et
ad maiora natus!” Sem več kot ste
vi, kot plemenitaši; na mojem grbu
je obraz božji!

Bodimo ponosni na to! Res smi-
liti se nam morajo brezverci, mate-
rijalisti, ki so zatajili Boga, ki trdi-
jo, da prihajajo od zveri.

In prišel sem na svet.

Vstvarjeni od Boga smo prišli na
ta svet. In tu smo, tu živimo in go-
vorimo. Čemu pa nas je poslal Bog
na svet? Da bi zadoščali našim stra-
stem? Da bi jedli, pili in spali? Je
to naš namen? Da bi si pridobili
svetno slavo? Ne! Ko Bog vstvari
človeka, pritisne ga k svojemu srcu,
poljubi ga na čelo in mu pravi:
“Ljubil me boš iz celega srca, služil
mi boš. Pojdi na zemljo, bodi moj
služabnik, moj sin. Vrnil se boš zo-
pet k meni in prejel boš plačilo, ali
pa zaslužen kaznen.”

Vidite, prijatelji moji, to je naš
cilj: ljubiti Boga in Mu služiti.

Vprašajmo pa se sedaj: Ljubimo
li Boga v resnici, mu li služimo? Mo-
limo? Častimo Njegovo sv. ime?
Praznujemo praznike? Verujemo v
Njega, v njegovo cerkev? Smo li po-
trpežljivi v križih, nadlogah, nesre-
či, boleznih? Jokamo li, če smo ga z
grehom razžalili? Skrbimo li, da se
spravimo z njim v zakramentu sv.
pokore? Mislimo li vsak dan na nje-
ga? Gorje človeku, ki ne bo dose-
gel svojega cilja, gorje mu, ki ne lju-
bi in ne služi svojemu Bogu!

Zopet zapustim svet in grem k
Očetu.

Mornar preživi tedne in mesece
na vodi, med viharji, med nebom in
zemljo. Nekega dne pa vidimo ra-
dost na njegovem obrazu, bliža se
pristan, bliža se suha zemlja, videl
bo svojega očeta, svojo mater, svojo
ženo, svoje otroke. Še dvajset, tri-
deset, štirideset, petdeset let, pa poj-
demo vsi, ki smo tu zbrani, iz tega
sveta, konec bo našega pregnanstva,
konec našega viharnega življenja —
in kam pojdemo? Vrnili se bomo k
Bogu!

Pes in konj končata na zemlji, na-
ša hiša lahko zgori, polje pobije to-

ča: oproščena telesa prekoračila bo naša duša meje časa in stopila v večnost.

Nebesa — glejte, to je naš konec.

Nebesa, glejte, to je naše plačilo!

Vi, ki se klanjate zemlji in monu, ki iščete svoje veselje edino le v bogastvu in razkošju; vi, ki proklinjate krivičnosti tega sveta, ki proklinjate smrt, ki vam je ugrabila moža, ženo, otroke: vi pozabljate na nebesa! Tam zgoraj je kraj miru, kraj veselja. Tam ne bomo več trpeli, tam se bomo veselili.

Kaj pa je ta zemlja, kaj je svet?

On je most. Dolg, jako dolg most, pot po njem je težavna. Milijoni in milijoni gredo po tem mostu, beže, more drug drugega . . . Na koncu tega mostu je večnost, je Bog. Smo na tem svetu, toda nismo iz tega sveta. Ne molimo li vsak dan: Oče naš, kateri si v nebesih? Naš Oče je tam zgoraj, nebesa so naš dom.

Kaj je ta zemlja, kaj je svet?

Stopnjice v nebesa.

Človek je bil vstvarjen za nebo; toda hudič je podrl, razdril stopnjice, ki so peljale v nebesa. In kaj je naredil Gospod? Zgradil nam je nove stopnjice, novo lestvico s svojim trpljenjem. Ta lestvica je zgrajena s križev, žrebljev; toda pelje sigurno k nebesom. Na vrhu lestvice, na vrhu stopnjic nas kliče Gospod: "Le junaško naprej!" Čaka nas tam Marija, steguje proti nam svoje roke v pomoč. Čakajo nas tam svetniki, naši rajni, ki za nas molijo. Pojdimo po teh stopnjicah, po tej lestvi, pa bomo prišli v nebesa.

Toda, prijatelji, strah nas pretresa . . . Nekateri naših prijateljev znancev ne verujejo v nebesa; iščejo nebesa na tem svetu; prodajajo jih za kratko radost; padli so z lestvice. Valjajo se po tleh, drve proti peklu, večnega mesta Luciferovega, Kajnovega, Judeževega, vseh pogublencev . . . Nebesa niso za grešnike . . .

Prijatelji moji! Tujci, potniki smo na tem svetu. Tu trpimo in žalujemo! Toda ozirajmo se vedno proti naši pravi domovini, proti nebesom!

Nismo otroci tega sveta, smo otroci večnosti; nismo služabniki tega sveta, marveč nebes. Današnji evangelij tolaži našo dušo; mi vemo, da nas na onem svetu čakajo nebesa. Amen.

ŠESTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Pa tudi vi bote pričevali.—
Jan. 15, 27.

Pri poslednji večerji je pripovedoval Jezus Kristus svojim apostolom, kako bo sv. Duh o njem pričal, in je dostavil: "Pa tudi vi bote pričevali." Pred svojim vnebohodom je izrecno rekel apostolom: "Bote mi priče v Jeruzalemu in po vsi Judeji in Samariji in do konca sveta." (Dej. ap. 1, 8.)

Apostoli so svojo nalogo vestno vršili. Toda ta ukaz, da bodo pričali o njem, ni bil dan samo apostolom, ta ukaz velja tudi ostalim kristjanom, velja vsakemu brez izjeme, tudi nam. Odrešnik je rekel izrecno: "Kdor bo mene zatajil pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih." (Mat. 10, 33.)

Dobro in poučno bo za nas, če danes premišljujemo, kako so pričevali za Kristusa apostoli in prvi kristjani, da bomo vedeli, kako tudi mi o Kristusu pričujemo.

* * *

Na trojen način so pričevali apostoli in prvi kristjani v splošnem o Kristusu: z ustmi, z dejanji in z žrtvami.

1.—Z ustmi.

Gotova resnica je, da mora vera prevevati človekovo srce, ako hoče biti zveličan. "Brez vere ni mogoče Bogu dopasti", pravi sv. Pavel. Ravno tako pa je resnica, da samo notranja vera, vera, ki se hrani v srcu in se javno na zunaj ne kaže, k zveličanju ne zadošča, kakor pravi ravno ta apostol: "S srcem se veruje k pravičnosti, z ustmi pa se vrši spoznanje k zveličanju." Hoče reči s tem: Kdor ima vero v srcu, je položil temelj pravičnosti, k zveličanju pa treba vero tudi javno kazati. Za-

to pravi apostol nadalje: "Ako boš z ustmi spoznaval svojega Gospoda Jezusa in v srcu veroval, boš zveličan."

Apostoli so vršili to nalogo že po svojem poklicu, ker so imeli oznanjati Jezusov nauk vsem narodom.

Kaj pa prvi kristjani? Tu nam treba pomisliti, kedaj smo sploh dolžni, vero javno spoznavati. Sv. Tomaž pravi, da smo dolžni vero javno spoznavati, kadarkoli bi se z zatajevanjem kratila čast božja ali pa spodbujenje bližnjega.

V prvih časih, ko je spoznavanje: "Jaz sem kristjan" pomenilo toliko kakor smrt, shajali so se prvi kristjani ponoči v podzemskih jamah k službam božjim. Kadar pa je bilo treba pred sovražniki krščanstva ali pred oblastmi spoznati krščansko vero, so to neustrašeno storili. Če so jih silili, da bi darovali malikom, so se brez strahu očitno priznali za kristjane. "Kdo si?" je vprašal poganski sodnik sv. Konkordija, ko so ga prignali pred njega. "Kristjan sem", je odgovoril Konkordij. "In tvoje ime?" je vprašal zopet sodnik. "Kristjan sem", je bil zopet odgovor. "Ne vprašujem te po tvojem Kristusu, toda tvoje ime hočem vedeti", je dejal sodnik. "Kristjan sem", je odgovoril Konkordij, od Kristusa imam svoje ime, sem Kristusova last, Kristusu ostanem zvest v življenju in v smrti. In tako so ostali kristjani vedno navdušeno in neustrašeno spoznavali vero v Kristusa.

Kaj pa mi, dragi moji, Ni li tudi naša dolžnost, da z ustmi pričujemo o Kristusu? Gotovo, da je. Nam ne grozi smrt, če priznamo, da smo kristjani; nam se ni treba skrivati v podzemskih jamah, če hočemo k božji službi, mi imamo svoje cerkve in javne božje službe, zato je pa tim bolj tudi naša sveta dolžnost, da javno sv. vero spoznavamo. Kdor tega ne stori, kdor svoje vere, ki jo ima v srcu, javno ne spoznava, tak je hinavec, ker se na zunaj kaže drugačnega, kakor je.

2.—Apostoli in prvi kristjani so

pričali o Kristusu z dejanji.

Kaj to pomeni? Storili so to, kar jim je vera ukazovala. Odrešenik je sam rekel: "Ne vsak, ki pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak ta, ki spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih."

Kaj pa ukazuje Kristusova vera? To sami dobro veste: ukazuje nam molitev, ukazuje nam poslušanje božje besede, ukazuje nam daritev sv. maše, prejemanje sv. zakramentov, ukazuje nam dobra dela, ukazuje nam biti s Kristusom: "Kdor ni z menoj, je zoper mene; in kdor ne zbira z menoj, ta raztrša." (Luk. 11, 23.)

Kako goreče so vršili to nalogo apostoli in prvi kristjani! Glede apostolov mi tega ni treba posebej razlagati; o prvih kristjanih nam pa pričuje Dejanje apostolsko (2, 42): "Bili so stanoviti v nauk apostolov in v udeleževanju lomljenja kruha in v molitvah." To, kar slišimo o kristjanih v Jeruzalemu, velja o prvih kristjanih, ki so živeli med židji in pogani sploh. Tudi o teh imamo poročila, kako goreči so bili v službah božjih, kako radi so poslušali božjo besedo, se udeleževali sv. maše, kako pogosto so prejeli sv. Rešnje Telo, kako vneti so bili za dobra dela! V ječi, med mukami, na morišču so pridobivali Kristusu nove vernike. Spominjam vas na sv. Julijano, na sv. Katarino! Kakor sv. Andrej, ki je pridigoval, ko je že vi-

sel na križu, tako so mučeniki označevali poganom Kristusa, da so se spreobrili in sprejeli Kristusov nauk.

Prijatelji moji, ni li tudi naša dolžnost, da pričamo o Kristusu s svojimi deli? Kako da bi ne bila? Zato pa goreče pričajmo o Kristusu! Kot prvi kristjani radi molimo, radi poslušajmo božjo besedo, radi hodimo k sv. maši, pogosto sprejemajmo sv. zakramente, po naši moči delajmo dobra dela, pridobivajmo ljudi za Kristusa! Nismo v ječah, ne groze nam muke, ne grozi nam smrt, pa bi se bali pričati o Kristusu?

3.—Apostoli in prvi kristjani so pričali o Kristusu tudi z mnogimi žrtvami.

Kristus zahteva od svojih apostolov in svojih vernikov žrtve. "Kdor hoče za menoj priti, naj zatajuje samega sebe, vzame vsak dan svoj križ na se in hodi za menoj!"

Kako velike žrtve so prinesli apostoli, da bi spolnili vse, kar jim je Kristus ukazal! Zapustili so dom, lastnino, prijatelje in se podali v tuje zemlje med poganе. Potovati so morali v neznane kraje, prenašati vsakovrstne nadloge, preganjanja, da so mogli oznanjati Kristusov nauk; darovali so i svoje življenje za Kristusa. Tako so pričevali apostoli. Ravno tako pa so pričali prvi kristjani. Raztreseni so bili po vseh pokrajinah; škofov in duhovnov je

bilo malo, tréba jim je bilo daleč in ob mnogih nevarnostih potovati, če so hoteli slišati božjo besedo, prejeti sv. zakramente. Vedno jim je grozila nevarnost, da jih bodo rablji zasačili in izročili sodnikom. Kako velike žrtve.

Z nami je to drugače. Cerkva imamo dovolj, tudi duhovnov nam ne manjka; ni ravno posebnih težkoč, da slišite božjo besedo, da se udeležite sv. maše, da prejimate sv. zakramente. Ni se vam bati preganjanj ali celo smrti! Vam bo li težko iti v cerkev k sv. maši, k zakramentom, če ste nekoliko bolj oddaljeni od cerkve po farmah, ker so včasih slaba pota, ker včasih pripeka grozna vročina, včasih pa pritiska zopet silen mráz? Ne, dragi moji, prinesite tudi vi žrtve za Kristusa in pričujte o njem! Se vam bo li morda težko zdelo, storiti kaj za cerkev, se vam bo li težko in hudo zdelo, če vas bodo vaši nasprotniki radi cerkve zasramovali in se iz vas norčevali? Ne, dragi moji, prinesite Gospodu tudi to žrtev in pričajte o njem. Ne dajte se od njih od Kristusa odvrniti!

"Tudi vi bote pričali o meni", je rekel Gospod apostolom. I nam veljajo te besede. Pričajmo torej o Kristusu z ustmi, z dejanji, z žrtvami. Bodimo mu zvesti; spoznavajmo Gospoda na svetu pred ljudmi, pa nas bo tudi on spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Amen.

Očitna kazen božja.

Neki bogopozabnež je svojemu lovskemu psu sv. rožni venec obesil na vrat in se bogokletno bahal, da prej ni nikoli toliko zajcev postrelil,

kot zdaj, odkar jih pes z rožnim vencom preganja. Komaj je minil mesec, je ta bogoskrunski lovec oboled na vratu. Kakor bi ga nekdo polagoma z vrvjo zadrževal mu je bilo.

Vedno težje je jedel in sapo lovil. Vsa zdravniška pomoč je bila brezuspešna. V strašnem smrtnem boju se je slednjič zadušil.

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

"Kaj, gospod? Ne poznate li zgodovine sedanosti in nedavno minule preteklosti?" je vprašal azčuden tujec. "Že tolerančni edikt (razglas) z leta 1562 dovoljuje Hugenotom prosto izvrševanje njihove vere po pogojem, da ne bodo sklepali novih zarot, da ne bodo nabirali vojaštva, da ne bodo oskrunjali in uničevali katoliških cerkva. V naslednjem letu je bil ta tolerančni edikt znova potrjen in v toliko razširjen, da so smeli Hugenoti izvrševati svojo vero celo na posestvih neposrednih kraljevih fevdnikov. Vse to pa Kalvincem nikakor ni zadoščalo. Prišli so k kralju z novimi zahtevami. Pri tem so bili pa uporniki tako nesramni, da so grozili kralju v obraz z meščansko vojno, ako ne ugotovi njihovim zahtevam. Ves nevoljen je rekel Karol IX.: "Včera ste zahtevali samo toleranco, danes zahtevate že enakopravnost, jutri bote pa že naši gospodje in nas bote hoteli pregnati iz države."

"Nikdo ne more tajiti, da ni tako, kakor trdite Vi", je rekel Autremont. "Ravno tako tudi nikdo ne bo tajil, da splošno politika na dvoru ni naklonjena protestantom, odtod nezaupnost Hugenotov!"

"Ravno nasprotno bo resnica, gospod grof!" odvrnil je Balafre. "Vladina politika se nagiba bolj k protestantizmu ko k katoličanstvu, kar se da kaj lahko pojasniti. Kralju so namreč papeževi protesti in ugovori pogosto neprilicni. Prevzetni, naduti prelati napravljajo pogosto nasprotstva in razpore prav po nepotrebnem. Protestantizem pa na drugi strani popolnoma upokojuje absolutizem krone, ker daje vladajočemu deželnemu knezu vrhovno vod-

stvo verske družbe. Tako je vsaj na primer v Nemčiji in Angliji? Čemu bi ne bilo tako tudi v Franciji? Kakor znano, stopil je Franc I. na stran angleškega kralja Henrika VIII. proti papežu, potem na stran nemških protestantov proti katoliškemu cesarju Karolu V. In kako ravna sedanja regentinja Francije, podjetna kralica-mati? Ni li že pogosto podpirala Hugenotov proti katolikom? Ni li dala poučevati princev v Kalvinovi veri po izobčenem škofu Valenškem, kakor da bi bili v Ženevi? Ni li prepovedala dvorjanom, da ne smejo poslušati katol. postnih pridig, jim ni li ukazala, da morajo hoditi k protestantovskim pridigam? — Ni li ukazala, da morajo priti v petek mesne jedi na mizo, vse edino le zato, da bi sramotila cerkvene zapovedi in se norčevala iz njih? Kdo bo potem govoril o katoliški politiki, ali morda celo o katoliškem prepričanju na dvoru?"

"Slišal sem o vsem tem, pa nisem mogel vsega verjeti", je dejal Autremont.

"Dejstva, gospod! Verjemite meni, ki sem vse videl in vse slišal. Vendar me pa", dodjal je med britkim smehom, "ne imejte na sumu, da sem morda sovražen kraljevemu dvoru. Sem Francoz, ljubim svojo domovino, sem zvest podanik svojega kralja, ravno sedaj sem na tem, da storim kralju veliko uslugo, uslugo britko ko smrt!"

Pri zadnjih besedah omračil se je njegov obraz, videti mu je bilo, da ga je pograbil za trenutek nagel srd.

Zopet je pogledal baron Reginald pomenljivo svojega prijatelja.

"Dasi nikakor ne dvomin o resničnosti vaših besed, vendar mi je mar-

sikaj nejasno, ali si celo nasprotuje", pričel je grof po kratkem odmoru. "Če se nagibata politika in dvor k protestantizmu, čemu potem boj proti Hugenotom?"

"Ker je ta boj vsiljen", odgovoril je Balafre. "Francosko ljudstvo je katoliško, trdno katoliško, samo mal del je protestantovski. Dvoru ne preostaja torej drugega, kot da se bojuje s sovražnikom ljudske vere."

"Ali pa da sam prestopi k protestantizmu", dodjal je grof.

"Kake posledice pa bi imel tak nesmiseln korak?" vprašal je tujec. "Nič drugega, kakor da bi Burbonci prestopili k katoličanstvu; večina ljudstva bi jih podpirala, kar bi se reklo odstaviti od vladarja Valoiski in postaviti na prestol Burbonce. Kralj Franc I. je hotel odpasti od stare vere. Nekega dne je grozil apostolskemu nunciju s sledečimi besedami: "Papežu bom eno zagodel in se ločil od rimske cerkve." Izvrstno mu je na to odgovoril nuncij: "Veličanstvo, vi bote pri tem več zgubili kot papež. Z novo vero pride vedno tudi novi vladar." Resničnost teh besed, ki jih ne more nikdo tajiti, so si zapomnili Franc I. in njegovi nasledniki."

"Vidiš, Reginald popolnoma moje mnenje", obrnil se je grof na Dubourga. "Pri vsej stvari je vera samo krinka. Jedro cele meščanske vojne je želja po gospodstvu in sebičnost strank. No, moje roke so čiste! Niti enkrat nisem zamahnil z mečem v tem nenaravnem boju!"

Začuden je pogledal Balafre na grofa.

"Mislim sem, da ste vnet Hugenot, posebno ker ste Coligny-jev prijatelj. Se li niste bojevali pri St. De-

nis in Arnac?"

"Niti pri St. Denis, niti pri Jarnac, niti kje drugje. Res, da je padel pri St. Denis moj sin, in pri Jarnac moj vnuk, toda oba sta bila Hugonota proti moji volji. Kolikokrat sem jih prosil in svaril, pa vse je bilo zastoj! Izgubil sem edinega sina, izgubil edinega vnuka! Čutim, kako britka je usoda, da bom šel kot zadnji Autremont v grobnico mojih prednikov!" Žalost je bila opaziti na grofovem obrazu.

Nastalo je tiho. Vsi so s sočutjem zrlili na starega moža.

"S sedanjim glavarjem Hugonotov, admiralom Coligny-jem, sva si prijatelja", je nadaljeval; nikakor se pa ne strinjam z njegovimi političnimi in verskimi nazori. Najino prijateljstvo je jako staro, je še iz najinih mladih let. Videla sva oba lepe, srečne dneve Francije. Oba sva živela, ko je vladal Ljudevit XII., ki so ga imenovali "ljudskega kralja." To je bil kralj! Bil je krščanskega mišljenja, pravičen, skrben za svoje ljudstvo! Trudil se je, da bi povzdignil njegovo blaginjo! Imel je navado rekati: "Dober pastir ne stori nikoli preveč, da obredi svojo čedo. Rajše vidim, da jokajo dvorjani vsled mojega navideznega skopušstva, kakor da bi jokalo ljudstvo radi moje zapravljenosti." Ravno tako moramo hvaliti njegovo pravičnost. Izpraznjeno službo je oddal vedno temu, ki je bil najbolj vreden; pri rokah je imel vedno seznam, ki ga je vodil jako skrbno, po tem seznamu je oddajal službe. Ni se oziral na prošnje in na priporočila. Večkrat je prišel brez vsakega spremstva k sodnim razpravam in obravnavam. In kamor je ta kralj prišel, zavladala je radost. Ljudje so drli vkup in ga pozdravljali kot svojega prijatelja, svojega dobrotnika in očeta. In danes? Moj Bog, kaka izpremembra! Država skoro v razvalinah, ljudstvo pa se kolje in pobija mejsebojno v meščanski vojni!"

"To je storil Kalvin s svojim prokletim krivoverstvom", dejal je Dubourg. "V Nemčiji tudi ni nič bolje, tam imajo Lutro. Kjerkoli se

porodi protestantizem, povsod razdere državno enoto, povsod seje piper in sovraštvo, povsod zaneti vojno in razdejanje."

"Protestantje pa očitajo katoličanom še veliko več", dejal je Autremont. Kdo ima prav, o tem naj razsodi Bog."

"Se snidete li tu in tam z admiralom?" vprašal je spremljevalec Balafrov. "Vpliv takega spoštovanega moža, kakor ste vi, bi moral biti neprecenljiv na Coligny-ja v njegovih zmotah in blodnjah."

"Le rečokedaj se vidiva", odgovoril je Autremont. "Cenim in spoštujem sicer lastnosti Colignyjeve, njegov pogum, njegovo predrznost, njegov vojaški talent, njegovo vstrajnost, njegovo velikodušnost v nesreči, njegovo sovraštvo proti gospodoželjnosti nadute in pomehkužnjene duhovščine; toda nikoli mu ne bom odpustil, da kliče vedno zaklete sovražnike Francije, Anglijo in Nemce na pomoč, ki ne znajo drugega ko krasti in ropati. Od Anglije jemlje denar za boj proti svoji lastni domovini, Angliji izroča francoska mesta, da celo najvažnejša trgovska mesta, kakor so Havre de Grace in Dieppe. Sramota je to, kakor sem rekel: Tega mu ne odpustim nikoli!"

Balafre je prikimal. Grofove besede so mu dopadle.

"Meni se zdi, da je narodno izdajstvo bistvena lastnost protestantizma", je rekel. "Nemški protestantje z vojvodom Mavricijem saškim na čelu so predali Franciji važna in bogata mesta Metz, Toul in Verdun, — francoski protestantje delajo ravno tako. Kje in kedaj so izvršili katoličani sličen zločin?"

"In najboljše može v naši domovini Hugonoti more", pristavil je Balafrov spremljevalec. "Vojvoda Franc Lotarinški, ki je vrgel Francoze iz Calais in jih pregnal iz cele Francije, ki je s svojim junaštvom in predrznostjo rešil našo armado v Italijo, Franc Lotarinški, katerega opevajo narodne pesmi, on je bil umorjen od Poltrot, slepega orodja Coligny-jevega!"

Poslednje besede so Balafra jako pretresle, vstal je, da bi prikril svojo razburjenost.

Tudi grofa je ta obtožba njegovega prijatelja jako neprijetno dirnila.

"Gospod, temu moram pa oporekati", je rekel. "Coligny je nedolžen nad smrtjo plemenitega vojvode, ne, takega zločina on ni zmožen!"

"Oprostite, mi imamo dokaze", je rekel tujec. "Coligny in Beza sta povzročitelja umora. Poltrot je dobil od admiralov sto ducatov, in Coligny je prejel zlato od angleške kraljice. Krasna zarota!"

"Odločno oporekam", rekel je Autremont razdražen. "Preiskave so dognale, da je Coligny popolnoma nedolžen."

"To morem pa jaz vedeti", rekel je Balafre in pristopil bližje. Pograbila ga je jeza. "Pri preiskavi je priznal Poltrot ponovno, v moji navzočnosti, da ga je Coligny pregovoril k zavratnemu umoru mojega očeta in ga za to tudi plačal."

"Vašega očeta, gospod?" vprašal je grof.

"Da, mojega očeta! Kajti jaz sem Henrik Giz, vojvoda Lotarinški."

Autremont in baron sta vstala in se priklonila pred njim.

"Nikakih poklonov, gospodje!" nadaljeval je vojvoda. "Colignyjevega zločina ne more nikdo utajiti, stoji ko pribit. Včas našega plemstva recimo da prva misel na umor mojega očeta ni vzklikla v Coligny-jevi glavi, marveč v peklenški duši one angleške furije, ki vlada Anglijo. Elizabeta je sovražila mojega očeta z vsem srdom, ker se ni dal podkupiti, ker je bil zvest svoji domovini, ker je izgnal z bičem zadnje angleške čete iz Francije. Da, — Elizabeta je plačala umor, in Coligny je bil v zvezi z ono ničvredno in ostudno žensko. Ne bom branil admiralov, nikakor ne, ravno narobe! Njegova zveza z našim zakletim sovražnikom le še povečuje njegovo krivdo; vsled njegove odvisnosti od te krvoločnosti ga mora vsakdo zaničevati,

(Dalje prihodnjič).

Glasnik ženskih društev

H. B.

Če materam na srce polagam, naj uče, opominjajo in svare svoje otroke, navadno dobim odgovor: Saj nič ne pomaga! Vprašanje je: Ali res nič ne pomaga? Jaz mislim, da imajo dotične matere, ki pravijo da nič, premalo potrpljenja, preveč nepočakane so. Takoj, ko so seme lepih naukov izročile srčnim gredicam svojih malih, bi radi lepo dišeče rože trgale raz njih. To ne gre tako hitro, vsaj navadno ne. So otroci s tako angeljsko rodovitnimi srci, da seme lepih naukov kar pod rokami skrbne vrtnarice matere poganja iz njih in se razpihuje v krasno cvetje. A število takih otrok, rojenih svetnikov in svetnic, ni veliko. Pretežni del mladih src je podoben njivi, na kateri se šele čez več ali manj časa, kakor so pač bolj ali manj ugodne vremenske razmere, pokaže nežna kal izročena ji semena. Ni samo zemlja prekleta po grehu, ampak tudi človeška srca. Tudi ona rode sama od sebe več trnja in osata, kakor lepo duhtečih cvetlic čednosti. Treba veliko trudapolnega dela od strani starišev in drugih vzgojiteljev, veliko potrpljenja, veliko moče molitve in veliko toplih žarkov ljubezni, če hočemo da bo plemenito seme vskalilo in prerastlo bujno poganjajoči plevel.

Včasih se res zdi, da pade vse dobro seme na skalo, iz katerega tedaj ni pričakovati žetve. A velikokrat se to samo zdi. To velja zlasti glede otrok. Otrokovo srce še ni trda skala, kjer bi seme lepih naukov ne moglo pognati koreninic. Je premeško in sprejemljivo za vse, dobro in slabo. Zato se nad setvijo v otroška srca ne sme nikoli obupati, je nikoli ne opustiti, češ, da ni ničesar upati od nje. Morala res ti mati ne boš čakala žetve. Pa saj ne gre za te,

gre za otroka. Ali gospodar radi tega opušča cepljenje drevesc, ker ve da sadu ne bo sam užival? Ne! Ampak pravi, če ga ne bom jaz, ga bodo pa moji otroci. Tako si moraš misliti in delati ti mati. Ne, ne garantiram ti, da boš tudi sama žela od tega, kar seješ v otroška srca, to ti pa lahko garantiram, da bodo prej ali slej želi otroci. Zadržati ti bodi! Svi materina ljubezen je še bolj nesebična, kot očetova, ki cepi za mlade zobe. V potrdilo tega, da bodo otroci prej ali slej želi, kar jim boš ti vsejala, naj ti povem mično zgod-bico:

Sv. Jeronim Emilijan je bil pred svojim spreobrnjenjem vojak-častnik. Da vojaki, ne izvzemši častnike, glede vere in življenja po veri, niso ravno na najboljšem glasu, je splošno znano. Tudi naš Jeronim Emilijan je bil boljši vojak, kot človek in kristjan. Čast, to je bila njegova vera, kakor večine častnikov po poklicu. Za to je bil pripravljen potegniti meč, za kako drugo ni imel veliko smisla. Ko so Francozi oblegali trdnjavo Castelnuovo, jo je on kot poveljnik po levje branil. Toda ker je proti premoči ni mogel držati, jo je moral predati sovražniku, sam pa je postal vojni ujetnik. Takrat je bila usoda vojnih ujetnikov še manj zavirljiva kot danes. Uklenjen na rokah in nogah, je sedel prejšni mogočni in lahkoživi častnik v temačni sobici in še tega bednega življenja si od danes do jutri ni bil svest.

Slutnja, da bo po takratnem vojnem pravu najbrž usmrčen, obenem pa tudi zavest, da je za vse drugo bolj pripravljen, kot za pot v večnost, ste ga zdramili iz njegove do-seđanje lahkomiselnosti. Prvič v

svojih vojaških letih se je zavedel naloge življenja, na katero je bil popolnoma pozabil. Podoba že dolgo rajne matere mu je zablestela pred očmi. Njenih besedi: Sin moj, kadar boš v kaki stiski, k Mariji, Materi usmiljeni se zateci! se je čez dolgo zopet spomnil. Ali nisem zdaj v skrajni sili, si je dejal sam sebi in nehote zdrknil na kolena, kakor je pač mogel. Iz srca mu je zopet enkrat privrela molitev, tako prisrčna, kakor da bi bile v njej združene vse doslej zamujene. Marija, tako jo je prosil, boži ti moja zagovornica pri večnem sodniku, pred čegar sodbo trepetam. Ako pa ostanem pri življenju, ti obljubim, da pojdem v zahvalo na božjo pot v Treviso in od tam čisto druga lepša pota, kakor sem jih hodil doslej.

Naslednjo noč se mu je Marija prikazala, vsa v nadzemski slavi. Spodbujala ga je, naj zvesto drži napravljeno obljubo. Nato mu je dala ključ od verig in ječe in zginila. Jeronim se je takoj osvobodil verig, odprl previdno vrata ječe in memo straž srečno ubežal. Hvaležnega srca je hitel naravnost proti Trevizu, da čimprej spolni obljubo. Tam je padel pred milostno podobo Matere božje na kolena, se ji s solzami v očeh zahvaljeval za izkazano milost, ter objokoval dosedanje svoje bogopopozabno življenje. Po skesano opravljeni dolgi spovedi se je vrnil na pot, ki mu jo kot otroku kazala vernamati, a jo je pozneje zgrešil. Zato je pa po tako britkih prevarah tim pogumneje in hitreje stopal navzgor. Postal je duhovnik, redovni vstanovitelj in — svetnik. Pozno je dozorela materina setev, zato je dozorela tem lepše.

Zato matere nikoli ne recite: Saj nič ne pomaga!

Iz katoliškega in nekato- liškega sveta.

Rimske novice.

Konec papeškega ujetništva zopet napoveduje rimsko časopisje. Pravi, da je bo letošnji evharistični kongres v Rimu, ki se vrši zadnje dni maja, zaključil. “Corrighpondenza”, ki velja za pol oficijelni list Vatikana, ve poročati, da bo papež sam vodil sklepno evharistično procesijo zunaj Vatikana, ter s tem molče dal vedeti, da noče več biti jetnik. Ker oficijelno vatikansko glasilo o tem nič ne poroča, počakajmo še par dni, bomo videli kaj je na tem.

Tudi Pij XI. ima odprte roke. Koj, ko je bil povzdignjen na stol sv. Petra in postal skupni oče vseh katoliških narodov, je pokazal, da se tega zaveda. Predno so zapustili: nemški kardinal Bertram, nemško-avstrijski, Piffel in mažarski, Csernoch Rim, je vsakemu izročil po 200.000 lir za olajšanje bede mej njihovimi narodi.

Najstarejše podobe apostolov so odkrili v Rimu. Pri gradnji neke avto-garaže so zadeli na katakombni obok. Ko so prišli v notranjost, se jim je nudil krasen prizor, izrazite slike vseh dvanajstih apostolov. Eden prvih strokovnjakov glede takih starin, prof. Lanciani, je mnenja, da so slike iz prve polovice drugega stoletja in da je slikar kot mladenič najbrž še poznal prvaka apostolov Petra in Pavla in ju naslikal po podobah, ki so mu še ostali v spominu, kar kaže posebnost izrazita obraza teh dveh apostolov. Četudi je to le domneva, gre vsekako za zanimivo najdbo.

Na Vshodu se svita. Časopisje je prineslo naravnost senzacionalno vest, da je papež z ruskimi boljševiki sklenil nekak provizorični konkordat, ki dovoljuje jezuitom in frančiškanom, ter vsem ženskim kongregacijam, svobodno misijonsko delovanje v Rusiji. Vest se je sicer dementirala, a ne kot popolnoma iz trte zvita. Rim sam priznava, da je z boljševiško vlado v dogovoru glede tega. Toliko je že dosegel, da je dovolila katoliškemu redovništvu vzgojno in dobrodelno delovanje, v krajih, ki so tega najbolj potrebni. Že to veliko pomeni, drugo bo sledilo. Po človeško mišljeno, ogromna Rusija ni bila še nikoli tako zrela za zedinjenje z Rimom, kot je danes. To je sam Izvolski, zadnji prokurator sv. sinoda, najvišje ruske cerkvene avtoritete, priznal. “Vojska, tako se je v Parizu izrazil, je naši cerkvi oči odprla, da prava Kristusova cerkev ni in ne sme bi-

ti narodna, ampak mejnarodna, zato se naše oči obračajo proti Rimu.” Vodja takozvanih “starovercev” ki ima za seboj 30 milijonov pripadnikov, se je že vrnil v naročje katoliške cerkve in upa, da mu bo vseh 30 milijonov drugih sledilo.

Papež zoper pohujšljivo modo. V začetku aprila je sv. oče sprejel v avdienco deputacijo rimskih plemkinj. Ob tej priliki jim je položil na srce času prepotrebni apostolat, ki ga one lahko in morajo vsi vstati. apostolat dobrega zgleda, zlasti glede mode. “Ženske, tako jim je rekel, morejo in morajo veliko vplivati na preroditev in posvetitev človeške družbe. One so dolžne v vsem dajati dober zgled, posebno kar tiče modo. To je včasih tečnik apostolat, tako težek, da ga morejo le ženske uspešno vsi. Z ljubeznivostjo in taktom, posebno pa z duhom krščanskih čednosti prepojene, morajo započeti gibanje za reformo mode; ki ogroža moralno človeške družbe. Eleganca v obleki ni samo dovoljena, ampak tudi potrebna. Včasih čednost v resnici lepše izgleda, če jo tudi zunanost krasi. A slepo slediti modi, brez ozira na naravno in nadnaravno moralo, to pravo eleganco bolj kazi kot povišuje. Zato sv. oče pričakuje, da se bodo vsa ženska društva, katerih članice še katoliško čutijo, pridružila križarski vojski za krščansko čednost.”

Papež zoper dvoboj. Ob priliki, ko sta dva rimska aristokrata, vojvoda torlonski in grof Lovatelli, z revolverji reševala čast, je sv. oče naslovil na rimsko plemstvo ostro prepoved dvoboja.

Benedikt XV. rešil kajzera. Nemško katoliško časopisje poroča, da se ima nemški kajzer rajnemu papežu zahvaliti, da ni bil izročen entetinu sodišču. Papežev državni tajnik Gasparri, je pridobil italijansko vlado, da je proti izročitvi glasovala, na kar so slednjič tudi ostali zavezniki pristali.

AMERIŠKE NOVICE.

Stanje kat. cerkve v Združenih Državah izkazuje letošnje poročilo sledeče: Vseh katoličanov, ki spadajo pod zastavo Strica Sama, je 28.858.048. Od teh jih je v deželi sami 18.104.804. Od lanskega leta je število naraslo za 435.189, kar je z ozirom na to, da je bilo naseljevanje zadnje čase zelo omejeno, jako razveseljivo. Stanje duhovščine kaže sledeče število: Kardinala dva nadškofov 17, škofov 63, opatov 20, duhovnikov 22.049. Število zadnjih se je od lani pomnožilo za 406.

Novih župnij se je od lani ustanovilo 204. Število šol se je od lani pomnožilo za: 7 višjih šol za možke, 8 višjih šol za žensko mladino, ter za 210 župnijskih ljudskih šol. Katoličani vzdržujejo zdaj 6258 svojih šol z 1.852.498 otrok. — Čim bolj nas “žro” tim več nas je. Da, le zapomnite si vi, ki vas te številke v oči bodoje, kar pravi italijanski pregovor: Qui mangia il papa more. Kdor papeža je, umrje na tem. To velja glede katoličanov sploh.

Akcijo za katoliško vseučilišče v državi Illinois, so začeli Kolumbovi vitezi, Katoliški vitezi Amerike in Katoliški borštarnji. Na svoji skupni seji v hotelu Morrison v Chicagi, so sklenili, da hočejo v ta namen zbrati en milijon dolarjev. Prva zbirka je prinesla \$100.000. Chicaga sama je taksirana za pol milijona dolarjev. V načrtu novega vseučilišča je ne samo vsem modernim potrebam odgovarjajoča znanstvena uredba, s posebno socialno fakulteto, ampak tudi vse, kar je potrebno, da ne bo samo ime katoliško, temveč vse od rektorja in njegovih predavani, doli do zadnjega slušatelja. Z vseučiliščem bo združen tudi akademski dom in cerkev z lastnim duhovnikom. Slušateljev pač ne bo manjkalo. Saj, kakor je Rev. John Brien konstatiral, študira na državnih vseučiliščih Združenih držav 42.000 katoliških dijakov.

ZAHVALE.

Zahvalim se Jezusu in ljubi Materi božji ker me je že večkrat, ko sem se v bolezni in raznih drugih stiskah k njej zatekel, milostno uslišala. Obljubil sem, da se ji bom javno zahvaliti in se s kakim darom spomnil njenega lista. V ta namen pošljem \$2.

Marko Plut, Sheboygan, Wis.

Prisrčna hvala Materi božji, za zdravje moje žene Mrs. Jerice Vesel v starem kraju. V zahvalo darujem \$1 v podporo Ave Mariji.

Jakob Vesel, Cleveland.

Priloženo Vam pošljem \$1 v podporo lista, ker sem na priprošnje Matere božje in sv. Antona zopet zadobil ljubo zdravje. Ljuba Mati božja, bodi moja pomočnica in varhinja še znanprej.

Neimenovana, Milwaukee, Wis.

Prisrčna hvala Mariji Pomočnici za ozdravljenje moje hčerke in uslišanje več drugih prošnja.

Mrs. Starec, Lorain, O.

NAŠ STRIČEK

Metlika, Jugoslavija. — Dragi striček: Tudi jast bi rada en par vrstic deti v list Ave Maria, s katerim Vas prav lepo pozdravim in se Vam zahvalim prav lepo za Vaš trud, da mi pošiljate ta prelepi

list Ave Maria, katerega mi naroča moj brat Marko Bajuk v Ameriki, ki je tudi dosmrtni naročnik tega lista. Prosim pošiljajte ga redno ker ga komaj čakam, da pride in ga z velikim veseljem prečitam. Bog plačaj! Če ravno Vas ne poznam molim za Vas in sem za Vas sv. obhajilo darovala. Še enkrat vas pozdravlja članica Marijine družbe **Anica Bajuk**. Bog Vas živi! Z Bogom.

Prosim da bi deli v Ave Maria.

Draga Anica: Tudi Tvojega pisma iz drage nam domovine, ki je od nas tako daleč daleč tam za morjem smo se zveselili. Veš, iz domovine mi v Ameriki posebno radi dobimo kako pismo. In tudi moji boys in girls radi čujejo kaj od tako daleč. Sicer ne vedo, kje je to, vendar vedo, da je to daleč tam v Evropi in da je to tam, kjer so njih stariši doma. Zato, Anica, bodi nam prirčno pozdravljena v našem krogu! Iskrena ti hvala za tvoje molitve in za tvoje sv. obhajilo! Le še se kaj oglasi! Vsikdar bomo z veseljem čitali tvoje pismo. Boys in girls, zakličimo Anici čez morje iz Amerike: Three cheers! Trikrat živio!

Tvoj striček.

Soudan, Minn. — Dragi striček: — Zopet je bil čas de sem vam spet pisal par besed. Komaj čakam da dobim list Ave Maria in dam vedet da imam enega brata, ki ne more hodet in mi je hudo, ko ga vidim da leži. Dragi striček, moramo moliti zanjga. Jaz hodim k drugi Mass vsako nedeljo in pri prvi mass pojem slovensko. Jaz prov rad berem slovenski list Ave Maria. Ne vrzite mojga pisma v peč. Zdej bo kmalu spring in velikonoč. Pa jaz bom star 8 let marca 29., 1922. Zdej pozdravam vse boys in girls na vašem kornerju. Pozdravijo vas vsi

in mama in brat Jonez. Z Bogom, dragi striček

Rudolf Snyder.

P. S. — Ne boš zameril ko slabo pišem. **Dragi Rudolf:** — Kako bi mogel zameriti. Še vesel sem bil, da si se toliko potrudil in tako dobro napisal. Le še večkrat niži, pa se boš navadil. Pozdravi vse skupaj, ata in mamo in brata in Boga te blagoslovi.

Tvoj striček.

Rice, Minn. — Tudi jaz se želim oglašiti na kornerju. Tukaj imamo precej snega. Naš gospod župnik Rev. John Trobec so bili bolni. Zdaj so se že pozdravili jest se učim za mašnega strežnika. Jest hodim v šolo 5. grade. Tukaj imamo učitelja B. Herzog in učiteljico Hildigard Molitor, sta oba dobra. Mi se prav dobro učimo pri njima. Sedaj Vas lepo pozdravim.

Frank Smerka.

P. S. — Rešitev uganjke: kaj dekleta skrivajo, kar gluhi ne potrebujejo? Ušesa! Rešitev druge: Mož gre s ženo, brat s svojo sestro? Mož, žena in brat žene. Pa še jest dan **ena uganika:** Ljudje ga kupujejo, ga kuhajo, jedo ga pa ne, ga preč mečejo, pa ga vendar še naprej kupujejo. Kaj je to?

Dragi Frank: — Me jako veseli, da se učiš za strežnika. Le pridno se nauči in rad streži pri sveti maši. To je angeljska služba. — Tudi moraš biti jako "smart", ko si obe zastavici tak pogodil. Bomo videli koliko jih bo rešilo Tvojo zastavico. Pozdravljan, Frankie.

Tvoj striček.

Calumet, Mich. — Dragi striček: — Jest vam rešim to uganjko: Kaj pa ameriške dekleta skrivajo, ki je pa vsakemu človeku v veliko korist, to so ušesa ki jih s svojimi lasmi skrivajo. Tudi jest denem eno uganjko nuter: Kaj je to? Kaj naprej hodi po štirih, potle po dveh in potle po treh. Boys in girls, prosim pa rešite to uganjko.

Ana Klobucher.

Draga Ana: — Hvala ti za tvojo uganjko. Sedaj pa boys in girls na noge. Rešite to uganjko, katero vam je dala naša Miss Ana Klobucher iz Calumeta.

Tvoj striček.

Trimountain, Michigan. — Dragi striček: — I am writing you a few lines to let you know that we got the cross that is good and it is not broken. Mother is sick and when she gets better she'll write to you and write a little longer letter to you. We all are glad that the cross is not broken. Good bye from

Anni Judnich.

Draga Annie: Jako me veseli, da je prišel lepi križ nezlomljen k Vam in da ste ga veseli. Povej mami, da mi je jako žal, da so bolni in da bom molil za nje, da bi jim Bog dal zopet zdravje. Le še ti moli in k sv. obhajilu pojdi za nje, da bi jim Jezušček dal zopet zdravja. Tudi vsem vam, boys in girls, priporočam mamo od naše Anice Judnich, da se je spominjate v molitvi. Pozdravljena.

Tvoj striček.

Pueblo, Colo. — Dragi striček: — Najprvo Vas pozdravim in prosim, da bi tudi jest rad peršur na Vaš korner. Jest bom star 13 let v avgust. Jest hodim v Sant Mary School, jest sim v 6th grade. Jest sem Boy Scout; mi smo bli 10 miles daleč na George Washington birthday. Naš troop je No. 9. Bom še enkrat pisu Jest Vas prosim, da ne veržete v koš te vrstice in tudi jest hodim servat k maši. Good bye!

Anthony Meglen.

Dragi Tony: — Kako je lepo da si Boy Scout. To je lepa organizacija za boys! Ali imate še kje Boy Scouts v kaki naselbini? Vse boys, ki so tudi v Boy Scouts, prosim, naj mi pišejo, da bomo vedeli, ali imamo kaj veliko scouts med našimi slovenskimi otroci. Tony, le kaj večkrat nam sporoči, kako kaj napredujete pri vašem "troop 9." Pozdravljeni

Tvoj striček.

Johnstown, Pa. — Dragi striček: — I thought I would write a few lines to you as I have never wrote to you before. I can not write Slovenian but I could read a little bit. I go to St. Rochus School 4th grade and I am 11 years of age. My Sister's name is Sister Dominika. Sisters of Precious Blood, I am a server at Mass and I like to serve very much. The next letter I will try to write Slovenian. Now I will close for this time. Good bye!

Joseph Fink.

P. S. — Dear Uncle: — I am sending the puzzle: first is: the girls hide their cars. The second: the man is going with his wife and the wife with her brother.

Dragi Joseph: — Jako me veseli, ko mi obetaš, da se boš za prihodnjič potrudil, da boš slovensko pisal. Tako je prav! Le pogum! Če prav bolj slabo pišeš! Za začetek se ne more zahtevati, da bi dobro pisal. Počasi se boš pa navadil. Pa mamo prositi, da ti za prvo slovensko pismo nekoliko pomagajo. "Puzzles" si prav rešil! Pozdravljen, dragi Joseph!

Tvoj striček.